

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

34.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 3-го Мая — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 3-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28 Апрѣля.

Высочайшею Грамотою, 29-го Января, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Станислава 1-й степени, Оберъ-Прокуроръ 4-го Департамента Правительствующаго Сената, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Норовъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 7-го Апрѣля, производится за отличіе по службѣ: изъ Полковниковъ въ Генералъ-Майоры: Состоящій въ должности Члена Полеваго Аудиторіата Дѣйствующей Арміи, числящійся по Арміи *Докудовскій*, съ оставленіемъ въ настоящей должности; Исправляющій должность Директора Госпиталей Дѣйствующей Арміи, состоящій по Арміи *Зѣбревъ* 2-й съ утвержденіемъ въ настоящей должности; Исправляющій должность Военнаго Начальника Радомской Губерніи, состоящій по Арміи *Горловъ* 1-й, съ оставленіемъ въ настоящей должности, и Корпуса Жандармовъ *Пухало-Цивинскій*,

— Высочайшимъ Приказомъ, 27-го Марта, Командиръ Гвардейскаго Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генералъ-Адъютантъ *Кноррингъ* 1-й, уволенъ въ отпускъ, въ Россію и за-границу, до излеченія болѣзни.

Варшава, 2 Марта.

Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Его Свѣтлости Князя Намѣстника Царства, во вниманіи къ 30-ти-лѣтней усердной и безпорочной службѣ Г. Фридриха *Скарбка*, Статскаго Совѣтника, и знаменитымъ его заслугамъ, оказаннымъ по устройству благотворительныхъ заведеній и тюремъ, а также по исправленію настоящей его должности, по званію Президента Общеченій, Всемилостивѣе изволилъ возвести его, съ нисходящимъ отъ него потомствомъ въ званіе Графа Царства Польскаго.

— 17-го м. мѣсяца, скончался здѣсь Доминикъ *Лисецкій*, Совѣтникъ Комитета Кредитнаго Земскаго Общества, знаменитый переводчикъ *Поэтическихъ Душъ* Ламартина, и многихъ другихъ драматическихъ сочиненій Французской Литературы, и между прочими, Комедіи Делавиня, подъ заглавіемъ: *Училище Старцевъ*. Онъ жилъ всего 46 лѣтъ отъ роду.

— Народонаселеніе Варшавы въ минувшемъ году увеличилось 9,636 человѣками противъ 1844 года, и теперь состоитъ изъ 163,684 чел. Въ продолженіе года

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28-go Kwietnia.

Презъ Найвыжшій Дипломатъ, 29-го Стycznia, Найтаскавіѣй мianowany Кавалеремъ Orderu Św. Stanisława 1-ей klasy, Naczelný Prokurator 4-go Departamentu Rządzącego Senatu, Rzeczywisty Radzca Stanu Norow.

— Презъ Найвыжшій Rozkaz Dzienny, 7-go Kwietnia, за odznaczenie się w służbie mianowani: z Półkowników na Jenerał-Majorów: Pełniący obowiązki Członka Audytoryatu Polowego Armii Czynnej, liczący się w Armii *Dokudowski*, z pozostawieniem przy terażniejszych obowiązkach; pełniący obowiązki Dyrektora Szpitalów Armii Czynnej, zostający w Armii *Zwierew* 2, z zatwierdzeniem w terażniejszych obowiązkach; pełniący obowiązki Naczelnika Wojennego Gubernii Radomskiej, zostający w Armii *Gorlow* 1, z pozostawieniem przy terażniejszych obowiązkach, i z Korpusu Żandarmów *Puchala Cywiński*,

— Презъ Найвыжшій Rozkaz Dzienny, 27-go Marca, Dowódzca Korpusu Rezerwowego Jazdy Gwardyi, Jenerał-Adjutant *Knorring* 1, otrzymał urlop, do Rossyi i za granicę, aż do wyleczenia się ze słabości.

Warszawa, 2 maja.

NAJJAŚNIEJSZY PAN na przedstawienie JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, biorąc na uwagę przeszło 30-letnią gorliwą i nieskazitelną służbę P. Fryderyka *Skarbka*, Radczy Stanu, i znakomite usługi jego pod względem urządzenia zakładów dobroczynnych i więzień, niemniej w sprawowaniu terażniejszych obowiązków Prezesa Dyrekcji Ubezpieczeń położone; Najtаскавіѣй nadać mu raczył, wraz z potomstwem w prostej linii, tytuł Hrabiego Królestwa Polskiego.

— Dnia 17-go z. m. umarł tu ś. p. Dominik *Lisiecki*, Radzca Komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, znany zaszczytnie tłumacz *Dumań Poetyckich* Lamartina, i wielu dzieł dramatycznej literatury francuzkiej; a między innemi Komedyi Delavigny, p. t. *Szkola Starców*. Żył lat wieku 46.

— Ludność Warszawy w roku upłynionym powiększyła się o 9,636 dusz w porównaniu z rokiem 1844, i wynosi obecnie 163,684 dusz. Spożyto wołów 26,416, krów

употребленію тамъ: 26,416 быковъ, 2,040 коровъ, 2,040, wieprzów 35,353, cieląt, kóz i kozłat 44,377, baranów 29,646.

Вчера вынуты по жерію слѣдующія Серіи удѣльныхъ облигацій, по займу въ 150 милліоновъ, а именно: 501, 826, 892, 998, 1,222, 1,319, 1,367, 1,463, 1,561, 1,658, 1,699, 1,729, 1,832, 2,027, 2,052, 2,184, 2,213, 2,347, 2,404, 2,438, 2,472, 2,645, 2,765, 2,817, 2,927.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Познань, 27 Апрѣля.

О преобразованіи здѣшней католической гимназіи до сихъ поръ ничего неизвѣстно, равно какъ и на счетъ перемѣтъ, долженствующихъ послѣдовать въ управленіи здѣшней провинціи. Общественное спокойствіе нарушено не было.

Изъ производящагося здѣсь слѣдствія видно, что политическіе арестанты искренно признаются въ своихъ преступленіяхъ; даже Тромбчинскій не запирается въ своемъ покушеніи. Унтеръ-офицеръ и двое рядовыхъ 18 пѣхотнаго полка, которые въ ночи съ 3 на 4 Марта, выстрѣлами заставили мятежниковъ бѣжать, получили отъ Короля почетные знаки военного ордена на черной лентѣ.

Третьяго дня пополудни, арестованъ здѣсь Д-ръ Матицкій, зять Д-ра Либельта. У него найдено 20,000 талеровъ: говорятъ, что деньги эти были предназначены для освобожденія политическихъ арестантовъ. Вчера также доставленъ сюда слесарь Липинскій, участвовать въ послѣднихъ смятеніяхъ. Онъ задержанъ въ селеніи Виры, вмѣстѣ съ 5 другими, о коихъ были уже разосланы повѣстки. Одинъ изъ нихъ, пытавшійся спастись бѣгствомъ, раненъ былъ пулею въ плѣчо.

Изъ Козельска, отправлены въ Краковъ 130 политическихъ арестантовъ.

А в с т р і я.

Вѣна, 26 Апрѣля.

Вчера возвратился сюда изъ Берлина Государственный Министръ, Графъ Фикельмонъ.

Лейтенантъ-Фельдмаршалъ Баронъ де Гаммерштейнъ, командиръ втораго корпуса арміи въ Италіи, принимаетъ начальство надъ дѣйствующимъ корпусомъ въ Галиціи.

Делбергеръ, 30 Апрѣля.

Принятая здѣшнимъ начальствомъ энергическія мѣры не остались безуспѣшными и послужили къ укрощенію злоумышленныхъ покушеній. Изъ Жолковскаго округа доставлены въ здѣшній уголовный судъ 23 крестьянина. Достаточное число сосредоточенныхъ здѣсь войскъ можетъ подавить всякое злонамеренное покушеніе.

Архіепископъ Прагскій, Баронъ Шренкъ, прислалъ въ пользу неимущихъ жителей Галиціи 500 рейнскихъ гульденовъ.

Въ Лембергской Газетѣ, отъ 28-го Апрѣля, перепечатана изъ Австрійскаго Наблюдателя слѣдующая статья, помѣщенная въ *Courrier Français*, отъ 8-го Апрѣля: „Мы уже сообщали о мужественной защитѣ жителей Дзиковскаго замка, въ Тарновскомъ округѣ. Нынѣ, изъ письма, писаннаго изъ Дзикова къ одной знатной особѣ, находящейся въ Парижѣ, мы узнаемъ, что владѣлецъ этого замка задержанъ и преданъ суду за то, что добровольно не сдался убійцамъ.“ Въ прежнихъ статьяхъ, помѣщенныхъ въ *Courrier Français* и перепечатанныхъ въ другихъ журналахъ, содержится обширное описаніе нападенія на означенный замокъ; изъ описанія сего видно, будто при нападеніи умерщвлены всѣ жители замка и оный былъ ограбленъ. Между тѣмъ, состоящій въ Ржешовскомъ, а не въ Тарновскомъ округѣ Дзиковскій замокъ, находится по сіе время благополучно во владѣніи своего хозяина, и не подвергался никакому нападенію. По этому все это описаніе есть чистая выдумка. Одно только обстоятельство заслуживаетъ вниманіе. Когда въ Галиціи разнесся слухъ, распушенный эмиссарами революціонной пропаганды, объ имѣющихъ послѣдовать на Страстной недѣлѣ убійствахъ и грабежахъ, и

ВІАДОМОСТИ ЗАГРАНИЧНЫЕ.

П р у с с і я.

Познань, 27 kwietnia.

Не слыхать до тѣхъ поръ о реорганизациі Католическаго Гимназіума тутѣшняго, равно и о реформахъ администраціи провинціи нашей, заводить ся не мающихъ. żadne jeszcze szczegóły wiadomości naszej nie doszły. Spokojność ogólna dotąd niczém nie została naruszona.

Зъ точащегося сіе ту слѣдствія wiadomo, że więźniowie polityczni czynią szczere wyznania: nawet Trąbczynski nie usiłował wypierać się swego zbrodniczego zamachu. Podoficer i dwaj żołnierze 18-go półku piechoty, którzy w nocy z 3-go na 4-ty marca dali wystrzał, w skutek których buntownicy do ucieczki zmuszeni zostali, otrzymali od N. Pana, znak honorowy wojskowy na czarnej wstędze.

Онегда по południu aresztowano tu D-ra Mateckiego, szwagra D-ra Libelta. Znalezione u niego 20,000 talarów. Pieniądze te miały być przeznaczone na uwolnienie politycznych jeńców. Wczoraj także przywieziono tu ślusarza Lipińskiego, jednego z najwięcej skompromitowanych z powodu ostatnich тутѣшнихъ zaburzeń. Schwytano go we wsi Wiry, wraz z 5-cią innymi, już także przez listy gończe śledzonymi. Jeden z nich, który się chciał ucieczką ratować, otrzymał postrzał w ramię.

Зъ Коzielska odesłano po drugi raz do Krakowa 130 więźniów politycznych.

А в с т р і я.

Вієдєнь, 26 kwietnia.

Вечорай powrócił tu z Berlina Prabia de Fiquelmont, Minister Stanu.

Feldmarszałek Porucznik Baron de Hammerstein, dotychczasowy Komendant drugiego korpusu armii we Włoszech, obejmuje dowództwo korpusu ruchomego w Galicyi.

Лвѡвъ, 30 kwietnia.

Energiczne środki władz тутѣшнихъ, nie pozostały bez skutku, i otrzymały we właściwych granicach chęć burzycieli dopuszczania się nadużyć. Z cyrkulu Żółkiewskiego dostawiono niedawno 23-ech włoscian do тутѣшнего sądu kryminalnego. Dostateczna ilość skoncentrowanego tu wojska, potrafi w każdym przypadku położyć tamę wszelkim niedozwolonym zabiegom.

Najprzewielebniejszy Xiażę Arcy-Biskup Pragski, Baron Schrenk, ofiarował dla pogrążonych w niedoli mieszkańców Galicyi 500 zr. m. kon.

W *Gazecie Lwowskiej* z dnia 28 kwietnia czytamy następujący artykuł, z *Dziennika Austrjackiego* wyjęty: „*Dziennik Courier Français* z d. 8 kwietnia, zawiera następującą wiadomość: „Nasi czytelnicy przypomną sobie, żeśmy już nadmieniali o bohaterkiej obronie mieszkańców zamku Dzikowa, w Cyrkule Tarnowskim. Teraz, z listu, pisanego z samego Dzikowa do pewnej znakomitej w Paryżu bawiącej osoby, dowiadujemy się, że właściciel tegoż zamku został niedawno uwięziony i ma być stawiony przed sądem, za to, że głowy swojej nie oddał dobrowolnie mordercom.“ Jakoż w dawniejszych artykułach, które inne gazety powtórzyły, zamieścił był *Courrier Français* w samej rzeczy obszernie całą historią napadu na pomieniony zamek, w skutek którego nastąpiło jakoby wycięcie w pień wszystkich tamtejszych mieszkańców zrabowanie samego zamku. Tymczasem, leżący w Rzeszowskim a nie w Tarnowskim cyrkule zamek Dzikow, zostaje po dziś dzień w spokojnem posiadaniu swego właściciela i nie był nigdy przez żadną bandę napadnięty; a zatem całe to doniesienie należy do zakresu złośliwych zmyśleń. Jest jednakże jedna okoliczność która nadaje mu pewne znaczenie. Gdy przy zbliżaniu się ostatniego wielkiego tygodnia, ludność w Galicyi była zatrwożona

что надобная участь постигнуть въ особенности Дзиковскій замокъ; владѣлецъ онаго потребовалъ отъ окружнаго начальства военной помощи. Велѣдствіе того послана была въ Дзиковъ военная команда; но въ продолженіе Сстрастной недѣли, какъ въ означенномъ замкѣ такъ и во всей Галиціи, все было спокойное; во всей провинціи не произошло ни малѣйшаго смутенія. За симъ предстоитъ вопросъ: какъ могли въ *Courrier Français* знать, что въ Галиціи есть замокъ Дзиковъ, и какъ могли за нѣсколько дней впередъ до распространившихся на мѣстѣ слуховъ, на счетъ ограбленія этого замка и умерщвленія жителей онаго, предсказывать или утверждать, что все это уже совершилось? Сколько можно довѣрять означенному описанію журнала, изъ котораго почерпнули мы сіе извѣстіе, предоставляемъ судить самимъ читателямъ.

Франція.

Парижъ, 24 Апрѣля.

Изъ всѣхъ городовъ и отъ всѣхъ сословій присылаются къ Королю адрессы съ поздравленіемъ о благополучномъ избѣжаніи опасности при послѣднемъ покушеніи на его жизнь.

— Въ *Journal de Toulouse* 18-го Апрѣля, сообщая телеграфическую депешу о покушеніи 16-го Апрѣля, рассказываютъ притомъ слѣдующее происшествіе, которое сначала не имѣло, по видимому, никакого значенія, но теперь вслѣдствіе полученнаго по телеграфу донесенія о покушеніи, можетъ имѣть большую важность. „Знатный чиновникъ нашего города получилъ, за три дня предъ симъ, безъ имяннаго письма изъ Парижа отъ 11 го числа, въ которомъ сообщали ему о кончинѣ Короля. Въ тулузской газетѣ *France meridionale*, отъ 19-го числа, подтверждаютъ это извѣстіе. Письмо это было почти слѣдующаго содержанія. Достопочтенный другъ! Я спѣшу извѣстить васъ, что Король скончался отъ апоплексическаго удара на рукахъ Королевы и принцессы Адельиды. Всегдашній Вашъ... Подпись, вѣрно съ намѣреніемъ, написана такъ нечетко, что никакъ нельзя разобрать оной

— Одинъ изъ журналовъ, говоря о покушеніи 16-го Апрѣля, сообщаетъ изъ достовѣрнаго источника слѣдующія подробности: „Король, какъ будто бы предчувствуя опасность, на обратномъ пути съ прогулки въ замокъ Фонтенебло, повѣялся съ графомъ Монталиве мѣстомъ въ коляскѣ, вслѣдствіе чего Леконтъ, скрывавшійся въ засадѣ за стѣною и прицѣлившись уже, вдругъ пораженъ былъ своею ошибкою когда замѣтилъ, что вмѣсто Короля онъ прицѣлился въ Монталиве. Пришедши въ замѣшательство отъ этого неожиданнаго случая, и бывъ притомъ вынужденъ прицѣливаться снова и торопиться, что бы не миновала коляска; нѣтъ ничего удивительнаго, что онъ промахнулся, не смотря на то, что слылъ отличнѣйшій стрѣлокъ и стрѣлялъ въ столь близкомъ разстояніи.“ Въ другомъ журналѣ сообщаютъ слѣдующее по сему же предмету: „Стремянной Милле, ѣхавшій впереди королевскаго экипажа, при возвращеніи въ Фонтенебло, первый замѣтилъ, что Леконтъ прицѣливается. Пораженный этимъ, онъ повернулъ лошадь и закричалъ графу Монталиве, сидѣвшему подлѣ Его Величества: „*Monsieur le Comte!* (Графъ). Леконтъ полагалъ, что его узнали и замѣтили, вздрогнулъ, и потому далъ промахъ.

— Морской министръ предписалъ, чтобы во всѣхъ значительнѣйшихъ французскихъ гаваняхъ, въ самоскорѣйшее время сооружено было по одному ли-

тѣйному кораблю.

— Одинъ изъ старѣйшихъ воиновъ, генералъ-лейтенантъ баронъ Менье, скончался въ Парижѣ на 72 году отъ роду. Онъ участвовалъ въ большой части сраженій во время имперіи, и получилъ нѣсколько ранъ; оставшаяся послѣ него вдова, есть дочь знаменитаго живописца Давида.

25 Апрѣля.

Король собственноручнымъ письмомъ отвѣчалъ лорду Пальмерстону, на письмо его съ поздравленіемъ о благополучномъ избѣжаніи опасности.

— Вчера, палата депутатовъ приняла большинствомъ 240 голосовъ противъ 26, проектъ постановленія, касательно уменьшенія, двумя третями, акциза съ соли.

— Комиссія помѣнутой палаты представила докладъ по дѣламъ Алжири, въ которомъ, во многихъ

разнесіонемъ черезъ эмисарыусовъ пропаганды революціонной погłosками, о маіающихъ наступитъ въ тымъ же году сцену мору и рабунку; широко уповсzech-niona вѣсѣ, же ten los spotka najpierw zamek Dzi-kow i jego mieszkanców, spowodowała właściciela udać się do cyrkularnej władzy o pomoc wojskową. W skutek tego odkomenderowano do Dzikowa oddział żołnierzy. Wszelako wielki tydzień przeminał, tak w tym zamku jak i w całej Galicyi, zupełnie spokojnie, i nigdzie nie zaszło żadne zaburzenie spokojności publicznej. Tu więc następuje pytanie: skąd mógł wiedzieć *Courrier Français*, że w Galicyi jest zamek Dzikow, i jak mógł na kilka dni wprzód, nim na miejscu rozeszła się połoska o zabiciu mieszkanców i zrabowaniu tegoż zamku, przewidzieć cios nań wymierzony, i o tѣm jak o rzeczy już dokonanej donosić? Jak godnym jest wiary korrespondencyjny artykuł tego dziennika, z którego powyższą wiadomość powzięliśmy, zostawiamy do ocenienia naszym czytelnikomъ.

Франція.

Парижъ, 24 kwietnia.

Ze wszystkich miast i od wszelakich stowarzyszeń nadechdzą adresy z powińszowaniem Monarsze, że szczęśliwie uniknął zamachu wymierzonego na jego życie.

— *Journal de Toulouse* z d. 18 kwietnia, ogłaszając depeszę telegraficzną o zamachu z d. 16 kwietnia, opowiada przytѣm nastѣpujący wypadek, który z początku zdawał się nie mieć żadnego znaczenia, ale teraz w skutku doniesionego przez telegraf zamachu, wielką wagę mieć może. „Wysoki urzędnik miasta naszego otrzymał przed trzema dniami z Paryża, pod d. 11-m, list bezimienny, w którym donoszą mu o śmierci Króla. Tuluzka gazeta *France meridionale* z d. 19, potwierdza tѣż wiadomość, przytaczając sam ten list jak nastѣpuje: „Szanowny przyjacielu! Pośpieszam uwiadomić cię, że Król tknięty paralizem skonał na ręku Królowej i Księżniczki Adelaidy. Zawsze twój... Podpis zapewne umyślnie, tak jest nazwany że go niepodobna przeczytać.

— Jeden z dzienników mówiąc o zamachu z d. 16, udziela z wiarogodnego źródła nastѣpujący szczegóły: „Król, jakby przeczuwając niebezpieczeństwo, w powrocie z przejażdżki do zamku Fontainebleau, zamienił w powozie miejsce z Hrabią Montalivet, przez co Lecomte, czatujący za murem, i mając strzelbę już wymierzoną na drogę, ujrzał się nagle omylonym w swojej nadziei, gdyż zamiast Króla postrzegł na celu Hr. Montalivet. Zmieszany tym niespodziewanym wypadkiem, a przytѣm zmuszony celować na nowo i śpieszyć, aby powóz nie minął, nie dziw że chybił, choć był sławnym strzelcem i choć strzelał tak z bliska.“ — Inny dziennik donosi także w tym względzie: „Maszalterz Millet, jadąc konno przed pojazdem Królewskim, pierwszy spostrzegł, iż Lecomte celuje. Przerażony tѣm, obrócił się na koniu i zawołał do Hr. Montalivet, który przy Królu siedział: „*Monsieur le Comte!* (Panie Hrabio). Lecomte mniemając, że został poznany i odkryty, zadrżał, i dla tego chybił.“

— Minister marynarki wydał rozkaz, aby w każdym z wielkich portów francuzkich zbudowany został w jak najkrótszym czasie jeden liniowy okręt.

— Generał-Porucznik Baron Meunier, jeden z najstarszych żołnierzy francuzkich umarł w Paryżu w 72 roku swego wieku. W większej części bitew za czasów Cesarstwa miał uczestnictwo i był kilka razy ranny. Żona jego, która go przeżyła, jest córką sławnego malarza David.

Dnia 25 kwietnia.

Król udzielił własnoręczną odpowiedź Lordowi Palmerston, na pismo jego, w którym wińszował Monarsze szczęśliwego ocalenia.

— Izba Deputowanych przyjęła wczoraj większością 240 głosów przeciw 26, cały projekt do prawa, zniżający podatek od soli, o dwie trzecie części.

— Kommissya pomienionej Izby, złożyła raport o Agierji w którym w wielu przedmiotach oświadcza się

отношеніяхъ, изъясняетъ свое мнѣніе противъ системы управленія маршала Бюжо.

— Вчера, въ исходѣ перваго часа, прибылъ сюда Ибрагимъ паша. Для него притовлено помѣщеніе во дворцѣ *Elisée-Bourbon*. Пашу принимали министры иностранныхъ дѣлъ и чиновники двора. Завтра или послѣ, завтра будетъ у Короля торжественная аудіенція.

— Слышно, что Нарваезъ получилъ позволеніе пріѣхать въ Парижъ, и что онъ вскорѣ прибудетъ сюда.

— Лордъ Коулей, англійскій посланникъ, и баронъ Фогель, нидерландскій посланникъ, представили Королю письма своихъ государей, съ поздравленіемъ по поводу избѣжанія отъ опасности.

— Патеръ Кокеро назначенъ священникомъ флота на Средиземномъ морѣ, состоящаго подъ начальствомъ принца Жуэвильскаго; по прочимъ мѣстамъ морскаго вѣдомства, назначены также священники.

26 Апрѣля.

Завтра, на марсовомъ полѣ, будетъ большой военный парадъ въ честь Ибрагима пашы. Префектъ Сенскаго департамента, графъ Рамбюто, дастъ въ Ратушѣ большой обѣдъ для сего пашы, который съ своей стороны, дастъ балъ во дворцѣ *Elisée-Bourbon*. Въ свитѣ Ибрагима пашы находится отставной полковникъ Сель, нынѣ Солиманъ паша. Раздача наградъ въ египетскомъ училищѣ, отложена, по желанію Ибрагима пашы, до его пріѣзда; въ этомъ училищѣ, состоящемъ подъ покровительствомъ маршала Сульта, находится 58 ч. учащихся, избранныхъ непосредственно Мегмедомъ-Али, на иждивеніи коего содержится это училище. Въ числѣ воспитанниковъ находятся двое сыновей Мегмеда-Али и двое сыновей Ибрагима пашы.

— Ибрагимъ паша занялъ во дворцѣ *Elisée-Bourbon* покои, въ которыхъ жилъ Наполеонъ, во время сто-дневнаго своего правленія.

— Къ 1-му Мая, т. е. дню тезоименитства Короля, ожидаютъ прибытія Короля и Королевы бельгійскихъ.

— Допросъ преступника Леконта производится ежедневно канцлеромъ, герцогомъ Пакье и шестью членами комиссіи палаты перовъ. Слѣдствіе въ скоромъ времени будетъ окончено и представлено суду палаты перовъ. До сего времени не обнаружено, чтобы онъ имѣлъ сообщниковъ.

— Вновь разнеслись слухи о предположеніи отправить экспедицію въ Мадагаскаръ: изъ Тулона отъ 21 с. м. уведомляютъ, что 316 чел. 3 морскаго полка отправятся оттуда того же числа на островъ Бурбонъ. Въ теченіе двухъ мѣсяцевъ послано туда до 1,500 человѣкъ. Съ острова войска сіи будутъ отправлены въ Таматаву.

— Въ журналѣ *France Algérienne*, отъ 17 Апрѣля, пишутъ, изъ Константины, что генераль Арбувиль, съ колонною въ 3,000 чел., занявъ позицію около Бусады, покорилъ Уэдъ Нарбское племя. Около Сети-фа, а также въ округахъ Бискеры и Батны, совершенно спокойно. Побѣда одержанная надъ Абд-эль-Кадеромъ колонною генерала Юсуфа, произвела въ этой странѣ большое впечатлѣніе. Войска расположенныя въ Бонѣ, выступятъ къ Тебессѣ, чтобы занять сей городъ.

— На Биржѣ носились слухи, что изъ Америки получены неблагоприятныя извѣстія и вслѣдствіе сего курсъ кредитныхъ билетовъ упалъ.

Альжиръ, 20 Апрѣля.

Въ Альжирскомъ Мониторѣ пишутъ слѣдующее, о прибытіи туда Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича: „Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, второй сынъ Его Величества Государя Императора Всероссийскаго, прибылъ вчера въ Альжиръ, на кораблѣ „Игерманландъ“ въ сопровожденіи корветтъ: „Князь Варшавскій и Менелай.“

Россійская эскадра вышла изъ Тулонской гавани 16 го числа с. м., на разсвѣтѣ, и пришла въ нашъ портъ 19, въ 9 часовъ утра. Тотчасъ отданъ былъ ей салютъ; но по желанію Великаго Князя соблюсти инкогнито, здѣшній гарнизонъ не получилъ приказанія приготовиться къ параду.

Въ половинѣ 10 часа, генераль-лейтенантъ Баръ отправился на палубу корабля „Игерманландъ“, что-

противъ dotychczasowemu systematowi zarządu Marszałka Bugeaud.

— Вечорай около godziny pierwszej z południa przybył tu Ibrahim-Basza, na którego przyjęcie, poczyniono wielkie przygotowania w pałacu Elisée-Bourbon, gdzie przyjmowany był przez Ministra spraw zagranicznych i urzędników Królewskiego domu. Jutro lub pojutrze, będzie miał uroczyste u Króla posłuchanie.

— Mówią, że Jenerał Narvaez otrzymał pozwolenie przybyć do Paryża, gdzie za kilka dni ma stanąć.

— Lord Cowley, Poseł angielski i Baron Fagel, Poseł Niderlandzki, złożyli Królowi pisma swoich Monarchów, zawierające powitaszowania z powodu uniknienia zamachu.

— Xiądz Coquereau mianowany został kapłanem floty na morzu Śroziemném, zostającą pod dowództwem Xięcia Joinville; przeznaczono także kapłanów, dla innych stanowisk floty francuzkiej.

Dnia 26 kwietnia.

Jutro dla Ibrahima-Baszy odbywać się będą, na placu Marsowym, wielkie ćwiczenia wojenne. Prefekt departamentu Sekwany, Hr. Rambuteau, ma także wyprawić wielką ucztę w salach ratuszowych dla pomienionego gościa. Mówią, że Xiąże Egipski da nawzajem wielki bal w pałacu Elisée-Bourbon. W orszaku Xięcia znajduje się były Półkownik Seles, noszący obecnie nazwę Solimana-Baszy. Rozdanie nagród w szkole Egipskiej, na żądanie Ibrahima-Baszy, wstrzymano do jego przyjazdu; w szkole tej, zostającej pod pieczę Marszałka Soult, znajduje się 58 uczniów, wybranych przez samego Mehmeda-Alego, który na jej utrzymanie kosztłoży. W gronie tej młodzieży jest dwóch synów Wice-Króla, tudzież dwóch Ibrahima-Baszy.

— Ibrahim-Basza zajmuje w pałacu Elisée-Bourbon te same pokoje, w których mieszkał Napoleon za rządu studniowego.

— Na imieniny Monarchy, w dniu 1-m maja, spodziewani są Król i Królowa Belgijscy.

— Lecomte bywa codziennie przesłuchiwany przez Kanclerza, Xięcia Pasquier, i sześciu członków komisji Izby Parów. Śledztwo ukończy się niebawem, poczem natychmiast sprawa jego wniesiona będzie przed sąd Parów. Zbrodniarz, ile się dotychczas wykazuje, nie miał żadnych spółników.

— Znowu rozchodzą się pogłoski o projekcie wyprawy do Madagaskaru; piszą nawet z Tulonu pod d. 21-m b. m., że 316 ludzi z trzeciego półku Morskiego, odpłynię te goż wieczoru lub najajutrz na wyspę Bourbon. W przeciągu zatem dwóch miesięcy wysłano tam już 1,500 ludzi, którzy z tego punktu w razie potrzeby przewiezieni będą do Tamatave.

— *France Algérienne* pod dniem 17-m kwietnia donosi z Konstancyi, że Jenerał Arbouville, z kolumną złożoną z 3,000 ludzi, zajął stanowisko w okolicach Busady i przyjął poddanie się plemienia Ued-Narb. Około Setifu panuje zupełna spokojność, jako też i w okęgach Biskary i Bathny. Zwycięstwo odniesione nad Abd el-Kaderem przez Jenerała Jussuf, sprawiło wielkie w kraju wrazenie. Wojska stojące w Bonie wyjdą do Tebessy, w celu ostatecznego zajęcia tego miasta.

— Na giełdzie krążyła pogłoska, że z Ameryki nadeszły złe wiadomości, w skutku tego zniżył się kurs papierów.

Algier, 20 kwietnia.

Monitor Algierski donosi w tych słowach o przybyciu J. C. W. WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO NIKOLAJEWICZA do Algieru: „J. C. W. WIELKI XIĄŻE KONSTANTYN NIKOLAJEWICZ, drugi syn N. Cesarza Rossyjskiego, przybył wczoraj do Algieru na pokładzie okrętu *Ingermanland*, któremu towarzyszyły korwety *Xiąże Warszawski* i *Menelaus*.“

Ze świtem dnia, eskadra Cesarzsko-Rossyjska opuściwszy Tulon, 16-go b. m., około godziny 9 ej stanęła w naszym porcie. Natychmiast salutowano ją z armat; ponieważ zaś WIELKI XIĄŻE życzył sobie zachować incognito, przeto garnizon nie otrzymał rozkazu wystąpienia pod broń.

O godzinie 9½ Jenerał-Lejtnant Bar, udał się na pokład okrętu, aby odebrać od J. C. Wysokości rozkazy i

бы получить приказанія Его Императорскаго Высочества, и извѣить Великому Князю сожалѣніе маршала Бюжо, что онъ по разстроенному здоровью, не могъ лично явиться къ Его Высочеству съ привѣтствіемъ. Въ 11 часовъ, маршалъ Бюжо, въ сопровожденіи главнаго директора внутреннихъ дѣлъ, Г. Фуше, отправился въ адмиралтейство, въ которомъ приготовлено было для Великаго Князя помѣщеніе, съ привѣтствіемъ къ Его Высочеству. Въ полдень, Его Императорское Высочество изволило прибыть къ генерал-губернатору, съ которымъ потомъ ѣздила осматривать городъ. Сегодня, 20-го числа, Его Высочество Великій Князь отправился осматривать окрестности и, какъ полагаемъ, въ Буфарики встрѣтится съ принцемъ Омальскимъ, который, получивъ извѣстіе о прибытіи Великаго Князя, выѣхалъ изъ Меден для встрѣчи Его Высочества. Сегодня, вечеромъ, Ихъ Высочества придутъ въ Альжиръ. Завтра Великій Князь и Принцъ Омальскій, будутъ обѣдать у Маршала, а вечеромъ того же дня, присутствовать у него же на балѣ. Его Императорское Высочество намѣренъ отбыть изъ Альжира въ Патницу, 24 ч.

А н г л і я . Лондонъ, 24 Апрѣля.

Носившійся за нѣсколько дней предъ симъ слухъ о новомъ министерскомъ переломѣ, послѣ котораго имѣло послѣдовать распущеніе парламента, былъ только выдумкою журналивъ партіи ультра-тори. Въ вѣселиишнемъ Номерѣ *Times* сообщаютъ, чтобы не радовались преждевременно слѣдствіямъ такого событія, если бы оно даже и дѣйствительно случилось; ибо начала свободной торговли до того распространились по всему государству, что охранительная партія ни въ городахъ ни въ графствахъ ничего надолжна ожидать для себя отъ новыхъ выборовъ.

— Вчера въ обѣихъ палатахъ занимались соображеніемъ вопроса на счетъ мѣръ къ пресѣченію излишнихъ спекуляцій по желѣзнымъ дорогамъ. Графъ Дальгаузи предложилъ съ этою цѣлію новый билль въ верхней палатѣ, по коему, каждая компанія желѣзныхъ дорогъ можетъ быть распущена, если большинство трехъ пятыхъ акціонеровъ съ третьею частью основнаго капитала объявитъ себя въ пользу распущенія. Билль сей не встрѣтилъ никакой оппозиціи и тотчасъ прочитанъ былъ въ первый разъ.

— У Лондонскаго лорда-мера, въ Мавейонгоузъ, былъ третьяго дня обѣдъ, даваемый по обыкновенію министрамъ. На этотъ обѣдъ приглашено было 500 особъ. При концѣ обѣда провозглашенъ былъ тостъ въ честь Короля Французовъ.

— Послѣднія перемѣны случившаяся въ Испаніи, паденіе и изгнаніе генерала Нарваэа, образованіе сильнаго правленія умеренныхъ и вѣроятно предположенія кабинета Истуриза, породили здѣсь общую радость. Слышно, что въ сѣверной Испаніи обнаруживаются признаки скорого движенія противъ несообразнаго съ уставомъ вліянія Королевы Христіны. Нѣсколько замѣнительныхъ испанскихъ выходцевъ, отправившись отсюда въ Вигу, чтобы тамъ наблюдать за ходомъ движенія. Утверждаютъ, что Англія будетъ равнодушно смотреть на могущія произойти въ Испаніи событія, и не предприметъ никакихъ средствъ противъ — или въ пользу оныхъ.

— Хотя послѣднія донесенія изъ Соединенныхъ Штатовъ не совершенно враждебны, однако и не мирныя, и скорѣе внушаютъ опасеніе на счетъ нарушенія мира. Миръ или война зависятъ нынѣ отъ того, утвердить или отринуть 49-тый градусъ сѣверной широты, который долженъ составлять границу между владѣніями Англіи и Соединенныхъ Штатовъ. Во всякомъ случаѣ перевѣсъ на сторонѣ Англіи, и Американцы въ заблужденіи, если думаютъ, что они теперь въ состояніи равняться съ Англіею въ вооруженной силѣ.

— Изъ Соутъ-Шильдса пишутъ о несчастіи, случившемся третьяго дня на Брандлингской желѣзной дорогѣ. На мѣстѣ, гдѣ дорога идетъ надъ домами, паровозъ, увлекая за собою тендеръ, выскочилъ изъ шинъ, и послѣ того какъ цѣпь соединявшая его съ вагонами, по счастію, разорвалась, ринулся на кровлю одного изъ лежащихъ внизу домовъ, и проломивъ ее своею тяжестью, провалился въ нижній этажъ вмѣстѣ съ тендеромъ. Двѣ женщины и ребенокъ тамъ находившіяся страшно изуродованы паровозомъ, кипящею водою и паромъ; однако надѣются, что одна

выразитъ Mu žal Marszałka Bugeaud, którego nadwątłony stan zdrowia, nie pozwala przybyć osobiście dla powitania J. C. Wysockiego, na pokładzie okrętu. O godzinie 11-jej, Marszałek Bugeaud, w towarzystwie P. Foucher, Dyrektora Jeneralnego spraw wewnętrznych, udał się w powozie nad brzeg morski, dla powitania J. C. Wysockiego, który stanął w pałacu Admiralicji, na Jego przyjęcie urządzonym. Około południa J. C. Wysocki odwiedził nawzajem Gubernatora Jeneralnego, i później oba odbyli pojazdem przejażdżkę po okolicach miasta. Dziś, d. 20. J. C. W. Wielki Xiążę zwiedził pobliskie wsie. Mniemamy, że w Buffariku spotkał się z Xięciem Aumale, który uprzedzony o przybyciu Wielkiego Xięcia, opuścił śpiesznie Medeah, aby się udać naprzeciw J. C. Wysockiego. Oba dostojni Xiążęta są dziś wieczorem oczekiwani w Algierze. Jutro J. C. Wysocki i Xiążę Aumale mają obiadować u Marszałka, a wieczorem zaszczyścić obecnością swoją bal, który Marszałek w pałacu swoim daje. J. C. Wysocki w Piątek, d. 24, opuścić ma Algier.

А н г л і я .

Лондонъ, 24 kwietnia.

Rozszerzone od kilku dni wieści o nowym ministerjalnym przesileniu, po którym miało nastąpić rozwiązanie Parlamentu, były tylko zmyśleniem dzienników ultra-torysowskich. *Times* napomina je w dzisiejszym swoim numerze, aby się nie cieszyły przedwcześnie skutkami takiego wypadku, gdyby nawet rzeczywiście nastąpił, gdyż zasady wolnego handlu są już w całym kraju tak rozszerzone, że protekcyjne stronnictwo od nowych wyborów ani w miastach ani w hrabstwach, nieczego dla siebie spodziewać się nie może.

— Wczoraj obie Izby zajmowały się roztrząsaniem kwetyi, jakby skuteczniej, niż to zdziałał bil ostatni, położyć tamę zbyt wielkim spekulacyom na koleje żelazne. Hr. Dalhousie wniósł w tym celu nowy bil do Izby Wyższej, według którego każde towarzystwo kolei żelaznych może się rozwiązać, jeżeli większość trzech piątych części akcyonaryuszów z trzecią częścią zakładowego kapitału oświadczy się za rozwiązaniem. Bil ten nie znalazł żadnej opozycji i został zaraz pierwszy raz odczytany.

— Lord-Mer dawał wczoraj doroczny obiad dla Ministrów, w Mansionhouse, w tak zwanej sali Egipskiej. Ogółem znajdowało się na tej biesiadzie 500 osób. Przy końcu spełniono toast za zdrowie Króla Francuzów.

— Ostatnia zmiana jaka zaszła w Hiszpanii, upadek i wygnanie Jenerala Narvaez, utworzenie silnego rządu Moderatów i prawdopodobne zamiary gabinetu Isturiza, wzniciły tu powszechną radość. Słychać, że w północnej Hiszpanii, zanosi się na poruszenie przeciw niezgodnemu z ustawą wpływowi Królowej Krysstyny. Kilku znakomitych wychodźców hiszpańskich udało się ztąd do Vigo, aby wspierać wybuch tam w tym celu pronunciamento. Twierdzą, że Anglia patrzeć będzie obojętnie na mogące zajść w Hiszpanii wypadki, i nie przedsięwziąć żadnych kroków, aby je przyspieszyć lub wstrzymać.

— Lubo ostatnie wiadomości ze Stanów-Zjednoczonych nie zupełnie są wojenne, ale też nie oddychają wcale pokojem i raczej powiększają prawdopodobieństwo wojny. Pokój lub wojna zależą teraz od przyjęcia lub odrzucenia 49 stopnia szerokości północnej, który stanowić ma granicę między posiadłościami Anglii a Stanów-Zjednoczonych. W każdym razie Anglia skorzystać tylko może, Amerykanie są w błędzie, jeżeli sądzą, że się teraz z Anglią co do siły zbrojnej mierzyć potrafią.

— Z South Shields donoszą o nieszczęściu, jakie się zdarzyło onegdaj na kolei żelaznej z Brandling. W miejscu gdzie kolej żelazna przechodzi po nad pewną liczbą domów, lokomotywa wraz z tendrem wyskoczyła z szyn, i po zerwaniu się na szczęście łańcucha łączącego ją z wagonami, spadła na dach jednego domu, złamała go gwałtownie i uwięzła w izbie dolnej przywalona tendrem. Dwie kobiety i jedno dziecko, które się tam znajdowały, zostały mocno uszkodzone i poparzone, mają jednak nadzieję, że jed-

женщина и ребенок будут спасены, у другой же обе ноги пореломлены.

na z kobiet i dziecko zostaną uratowane; druga kobieta ma obie nogi strzaskane.

И т а л и я.

Рим, 18 Апрель.

Вчера, прибыл сюда курьер из Неаполя к Российскому посланнику, Г. Бутеневу, с известием, что Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская, изволят отплыть на пароход из Неаполя в Ливорно; по совету медиков, поездка в Рим могла бы повредить здоровью Ея Величества. Государыня Императрица и Государыня Великая Княжна Ольга Николаевна, прибудут в Ливорно 22 числа, вчлегу будут иметь в Пизе, а 23 числа придут во Флоренцию. Вдовствующая Герцогиня Мекленбург-Шверинская, выйдет из Рима, вместе с детьми своими, 21 числа, чтобы встретиться с Августейшею Сестрою своею во Флоренции 23 числа, где изволят пребыть до 2 или 3 Мая. Там же ожидают также Наследного Принца Виртембергского. Российский посланник Тайный Советник Бутенев отъезжает завтра в Ливорно, для встречи Государыни Императрицы и сопровождения Ея Величества во Флоренцию. Жители Рима искренно сожалеют, что лишены счастья видеть Ея Императорское Величество и Государыню Великую Княжну, в своем городе.

— Герцогиня Мекленбург-Шверинская, осматривает, с детьми своими, все примечательные места в Риме и его окрестностях. 14-го с. м. Папа принял Герцогиню в Ватикане, с особенною приветливостью и несколько раз изъявлял Герцогине свое сожаление, что лишены счастья приветствовать, в числе посетителей Рима, Государыню Императрицу, Августейшую Сестру Герцогини. Полудни Папа принимал также принца Августа Кобургского.

Неаполь, 14 Апрель.

В первый день праздника Пасхи был придворный съезд. В Православной церкви было торжественное Богослужение. Великая Княжна Ольга Николаевна, в сопровождении придворных дам, изволила также присутствовать при богослужении. В церкви находились многие иностранцы и офицеры Российско-Императорских войск, в парадных мундирах. При здешней Православной церкви есть хор певчих. Здоровье Ея Величества Государыни Императрицы видимо поправляется.

Флоренция, 23 Апрель.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская изволила прибыть вчера по полудни в Ливорно. В. Герцог встретил Ея Величество на пароходе. Августейшую Путешественницу ожидают сюда сегодня вечером.

И с п а н и я.

Мадрид, 15 Апрель.

Опять поговаривают о перемещении министерства; Гг. Истурис и Диас Канея намечены выйти из него, по той причине, что не могут согласиться с прочими министрами насчет созыва кортесов и положения о свободе тиснения. Слышно, что Г. Монь будет председателем совета министров.

— Астурійский полк и отряд артиллерии отправлены сегодня отсюда в Галицию, для подкрепления корпуса генерала Конча. Восстание в этой провинции, по видимому, еще не совершенно подавлено; мятежники, как утверждают, сосредоточили свои силы в Сан-Яго и Луго. Из Виго сообщают от 9-го числа, что юнта (комитет) возмутителей, образовавшаяся в Сан-Яго, назначила Г. Родрига Феррано своим президентом.

17 Апрель.

В Мадридских журналах помещен циркуляр министра внутренних дел, Г. Пидаль, которым он предписывает политическим начальникам строжайше наблюдать за сохранением общественного порядка.

— Из Галиции сообщают, что генерал Пуиг-Семпер заключил с мятежниками, в Сан-Яго,

В л о с н у.

Рым, 18 kwietnia.

Wczoraj przybył tu goniec z Neapolu, zawiadamiający Połtą Cesarzsko-Rossyjskiego, P. Buteniew, że N. Cesarzowa Rossyjska odpłynie statkiem parowym z Neapolu do Livorno, ponieważ zdaniem lekarzy, podróż do Rzymu mogłaby mniej korzystnie działać na zdrowie N. Pani. N. Cesarzowa wraz z Wielką Xiężniczką Olgą Nikolajewną przybędą 22-go do Livorno i zanoceją w Pizie, a 23-go wieczorem staną we Florencyi. Wielka Xiężna Meklemburgsko-Szweryńska opuści wraz z dziećmi swemi Rzym dnia 21-go, ażeby się ze swoją Dostojną siostrą zjechać we Florencyi, gdzie obie Panie do dnia 2-go lub 3-go maja bawić będą. Oczekiwanym również jest tamże Następca Tronu Wirtembergskiego. Poseł Cesarzsko-Rossyjski, Tajny Radca Buteniew, wyjeżdża jutro do Livorno, aby tam spotkać N. Cesarzową i towarzyszyć Jęj do Florencyi. Mieszkańcy Rzymu ubolewają nadzwyczajnie nad tem, że tym razem nie ujrzą w murach swoich N. Cesarzowej i dostojnej Jęj Córki.

— Wielka Xiężna Meklemburgsko-Szweryńska zwiedzająca z dziećmi swemi wszelkie osobliwości, Rzymu i jego okolic, przyjęta została d. 14 b. m., przez Ojca św. w Watykanie. Papież przywitał Dostojną Panią z wielką serdecznością, i wyrażał po kilka razy swe ubolewanie, że pozbawiony jest przyjemności powitania Jęj Cesarzkiej Siostry pomiędzy Dostojnymi gośćmi swemi w Rzymie. W godzinach po południowych, Papież przyjmował również Xięcia Augusta Koburgskiego.

Neapol, 14 kwietnia.

W pierwsze święto Wielkiejnocy były pokoje u dworu. W kaplicy Greekiej odbyło się również wielkie nabożeństwo. Wielka Xiężniczka Olga, otoczona Damami Dworu, ukazała się w całym blasku swojej piękności. Obecni przy nabożeństwie, oprócz endozieimców, byli oficerowie Cesarzsko-Rossyjscy w paradowych mundurach. Chór śpiewaków Greekich składa się tu z 20 osób. Zdrowie N. Cesarzowej polepsza się widocznie.

Florenceya, 23 kwietnia.

N. Cesarzowa Rossyjska wczoraj po południu przybyła do Livorno, i powitana została przez Wielkiego Xięcia, na pokładzie parostatku. Dostojna Podróżna oczekiwana jest we Florencyi dziś wieczorem.

Н и с з р а н и я.

Мадрид, 15 kwietnia.

Znowu mówią o zmianie gabinetu: PP. Isturiz i Dias Canaja mają go opuścić z powodu, że z innymi Ministrami nie mogą się porozumieć względem zwołania Korteżów i prawa o wolności druku. Słychać, że P. Mon ma być Prezesem Rady.

— Półk Asturyjski i kompania artylerji wyszły ztąd dziś do Galicyi dla wzmocnienia korpusu Jenerała Concha. Zdaje się, że powstanie w tej prowincyi jeszcze całkiem nie zostało przytłumione; powstańcy skoncentrować mieli swoje siły w Santiago i w Lugo. Z Vigo donoszą, z d. 9, że Junta powstańcza, utworzona w Santiago, mianowała P. Rodriga Terrano swoim Prezesem.

Dnia 17 kwietnia.

Dzienniki Madryckie umieściły okólnik Ministra spraw wewnętrznych, P. Pidal, w którym Naczelnikom Politycznym zaleca najściślej czuwanie nad spokojnością publiczną.

— Z Galicyi donoszą, że Jenerał Puig Semper zawarł z powstańcami w Santiago 40-godzinne zawieszenie broni.

двудневное перемирие. Донесение об этом получено здесь вчера, и, естественно, произвело сильное впечатление и удивление. Вообще думают, что генерал Пуиг будет подвергнут ответственности. Между тем, генерал Виллалонга, расположенный в Корунье, получив о вышеупомянутом происшествии донесение, тотчас отправился в Сигуэрасу, привал команду над войском, бывшим под начальством генерала Пуига, и немедленно выступил против мятежников, кои еще держались в Сан-яго. Инсургенты оставили этот город, и отступили по направлению Туи, Понтеведры и Виго.

— Здесь в Мадрид правительство предпринимает всякия меры предосторожности, для предупреждения могущих вспыхнуть смутений.

Ост-Индия.

Новая Ост-Индская почта, отправленная из Бомбей 16-го Марта, сообщает о дальнейших событиях в Пенджабе следующее:

„Известно, что генерал-губернатор, послѣ вступленія английскихъ войскъ въ Пенджабъ, издалъ изъ города Куассура прокламацію, отъ 14 Февраля, въ коей объявляетъ сохраненіе независимости Пенджаба. Только земли лежащія при Сутледжѣ, и столица донынѣ подъ покровительствомъ Англіи, а также область между рѣкою Сутледжемъ и Беасомъ, должны перейти совершенно въ собственность компаніи. Пространство этой вновь приобретенной страны простирается до 5,00 квадратныхъ миль, народонаселеніе—до одного миліона, а годичный доходъ для правительства—до 400,000 франк. Прежде чѣмъ эти условія мира могли быть извѣстны въ Лагоръ, 13-го Февраля, получено было тамъ донесеніе о сраженіи при Собраонѣ и о понесенныхъ Сеиками потеряхъ, которыя полагали въ 20,000 человекъ. Визирь Гулабъ-Сингъ, опасаясь, чтобы приближеніе английскихъ войскъ непородило общаго возстанія, успѣлъ находившіяся въ Лагорѣ войска и ихъ начальниковъ уговорить поднести матери Магараджи, Ранихъ, адрессъ повиновенія, а самъ между тѣмъ побѣжалъ въ английскій лагерь, съ намѣреніемъ принять всѣ предлагаемыя Англичанами условія. Нуджибскимъ баталіонамъ (милиціи) вѣрено было охраненіе города, а всѣ войска Сеиковъ выведены были за стѣны. Гулабъ-Сингъ отправился въ путь 14 числа, взявъ съ собою 2 слоновъ, 12 лошадей, 5,000 фун. стер. деньгами и другіе драгоценныя подарки для генералъ-губернатора. Сей послѣдній находился еще 16 числа въ Куассурѣ, когда Гулабъ-Сингъ прибылъ въ лагерь, гдѣ встрѣтилъ весьма нерадушный пріемъ, по той причинѣ, что опоздалъ 4-мя часами, противъ назначеннаго времени. Подарковъ его не приняли, начать переговоры съ самимъ генералъ-губернаторомъ не дозволили, и только послѣ двукратныхъ продолжительныхъ совѣщаній съ майоромъ Лавренсомъ и Г. Курье, составлены были условія мира. Визирю, при отъѣздѣ его изъ лагеря въ Лагоръ, объявлено, что самого Магараджу ожидаютъ въ английскомъ станѣ, и объ этомъ желаніи генералъ-губернаторъ извѣстилъ, особою депешею, Лагорскій дворецъ. Между тѣмъ Дулиппъ-Сингъ лично былъ уже въ пути, имѣя также съ собою подарки для генералъ-губернатора. 18 го числа прибылъ онъ въ английскій лагерь, который былъ уже всего въ 16-ти миляхъ отъ Лагора. Его приняли безъ особенныхъ церемоній, и только тогда, когда въ шатрѣ генералъ-губернатора изъяснилъ свою покорность, привѣтствовалъ его при прощаніи королевскимъ титуломъ, въ знакъ призванія его независимымъ княземъ. Того же дня, вечеромъ, издава была новая прокламація, объявляющая войну конченною, по причинѣ изъясненія покорности Магараджею, Визиремъ и Сирдарями, и увѣряющая тамошній народъ въ защитѣ и покровительствѣ английскихъ войскъ, если будетъ вести себя мирно.

„28 го Февраля, войска прибыли наконецъ подъ стѣны Лагора. Для устраниенія всякихъ опасеній и предупрежденія сношеній съ народомъ, поставлены были при городскихъ воротахъ караулы, чтобы английскихъ солдатъ не впускать въ городъ. Только одно укрѣпленіе, въ знакъ покорности, занято было остъ-индскимъ полкомъ съ его артиллеріею. Магараджа, расположенный съ своимъ лагеремъ въ разстояніи 1½ мили отъ Лагора, прибылъ одгуда, съ мно-

Doniesienie o tym wypadku nadeszło tu wczoraj do rządu i wielkie naturalnie sprawiło zadziwienie. Sądzą powszechnie, że Jenerał Puig pociągnięty będzie do odpowiedzialności. Tymczasem Jenerał Villalonga, konsystujący w Coruna, otrzymawszy o powyższym postępie wiadomość, pośpieszył do Sigeiras, stanął na czele wojsk dowodzonych przez Jenerała Puig, i wyruszył niezwłocznie przeciwko powstańcom, którzy trzymali się jeszcze w Santiago. Powstańcy opuścili to miasto, cofnawszy się ku Tuy, Pontevedra i Vigo.

— Tu w Madrycie przedsiębierze rząd wielkie środki ostrożności dla zapobieżenia wybuchnąć mogącym rozruchom.

INDYE WSCHODNIE.

Nowa poczta Indyjska, datowana z Bombaj 16 marca, donosi o dalszych wypadkach w Pendżabie, co następuje:

„Wiadomo, że Jeneralny Gubernator, po wkroczeniu wojska angielskiego do Pendżabu, wydał z miasta Kussur pod d. 14 lutego odezwę, przyrzekającą utrzymanie niepodległości Pendżabu. Tylko krainy położone nad Sutledżem, i zostające dotąd pod opieką Anglii, oraz obwód pomiędzy rzeką Sutledż i Beas miały przejść ostatecznie na własność Kompanii. Powierzchnia tego nowo zabranego kraju wynosi 5,000 mil kwadr., liczba mieszkańców blisko miliona, roczny dochód dla rządu 400,000 f. szt. Nim jeszcze te warunki pokoju mogły być wiadome w Lahorze, d. 13 lutego nadeszła tam wiadomość o bitwie pod Sobraon i o doznanej przez Seików stracie, którą podawano na 20,000 ludzi. Wezyr Gulab Sing, obawiając się, aby zbliżenie się wojska angielskiego nie dało powodu do ogólnego powstania, potrafił znajdujące się w Lahorze wojsko i jego dowódców nakłonić do podania matce Maharadży, Ranih, adresu uległości, a sam pośpieszył potem do obozu angielskiego, postanowiwszy przyjąć wszystkie przez Anglików podane warunki. Batalionom Nudżibu (milicyi) powierzono straż miasta, a wszystkie wojska Seików wyprowadzono za mury. Gulab Sing udał się w drogę d. 14, zabrawszy z sobą 2 słonie, 12 koni, 5,000 f. szt. w gotówce, i inne kosztowne podarunki dla Jeneralnego Gubernatora. Ostatni znajdował się jeszcze d. 16 w Kussur, gdy Gulab Sing przybył do obozu, gdzie z powodu opóźnienia się o 4 godziny nadczas przez siebie oznaczony, bardzo niełaskawe znalazł przyjęcie. Podarunków jego nie przyjęto, zawiązać układów z samym Gubernatorem nie dozwolono, i tylko po dwukrotnych dłuższych naradach z Majorem Lawrence i panem Curie, warunki pokoju ułożone zostały. Wezyrowi przy wyjeździe z obozu na powrót do Lahory, dano do zrozumienia, że samego Maharadży oczekują w obozie angielskim, i toż samo życzenie Jeneralny Gubernator, przez osobną depeszę, oświadczył dworowi Lahory. Tymczasem sam Dulip Sing był już w drodze, opatrzony również podarunkami dla Jeneralnego Gubernatora. Dnia 18 stanął on w obozie angielskim, gdy ten był już tylko o 16 mil od Lahory. Przyjęto go bez żadnych obrzędów, i dopiero gdy w namiocie Jeneralnego Gubernatora objawił uległość swoją, dano mu na pożegnanie salwę królewską z dział na znak uznania go udziałnym, niepodległym Xięciem. Tegoż samego wieczoru wydana została nowa odezwa, ogłaszająca wojnę za ukończoną, przez poddanie się Maharadży, Wezyra i Sirdarów, a oraz zapewniająca ludowi opiekę wojska angielskiego, jeżeli się spokojnie zachowywać będzie.

Dnia 20 lutego, stanęło nareszcie wojsko pod murami Lahory. Dla przytłumienia wszelkiej obawy i uniknięcia zajścia z ludem, postawiono przy bramach miasta sztyldwachy, aby żołnierzy angielskich nie wpuszczali do miasta. Tylko jedna warownia miasta na znak poddania się, osadzona została przez półk wschodnio-indyjski wraz z artylleryą. Maharadzę, który obóz swój rozbił był w odległości 1½ mili angielskiej od Lahory, przeprowadzono zamtąd pod liczną eskortą do pałacu, leżącego na końcu

гочисленными конвоем, во дворец, лежащий в конце города; шествие же совершено с большою торжественностию; Магараджа, вместе со своею матерью, сидел на одном слоне, окруженный сановниками своего государства. Только 22 числа, английские войска заняли часть крепости и дворца, но не коснулись тех частей, в которых жил Магараджа и другие члены семейства Руджит-Синга и его преемников. Теч-Синг, командовавший Сеиками в сражении при Собраон и дважды там раненый, отступил к Амритсру, намереваясь ожидать там хода дальнейших событий; но вскоре прислал он письмо с изъявлением покорности своей; еще прежде то же сделали другие начальники, а остатки армии Сеиков, состоящие теперь всего из 30,000 чел., выдали Англичанам 40 своих орудий, и ожидали только уплаты жалованья, чтобы разойтись по домам. Однако, по последним донесениям из Лагора, от 1-го Марта, многочисленныя шайки Сеиков, простиравшиеся до 20,000 человек, пробьгають еще по тамошним окрестностям, коих опасаясь, мать Магараджи, просила Англичан, чтобы они заняли цитадель, что ими и исполнено.

Английские войска предполагали начать отступление от Лагора 10 Марта; однако сильный отряд войска оставлен будет при вновь приобретенной границе, под командою генерала Нэпира, которого ожидают к 1 му Марта в Фирозпур.

— В последнюю экспедицию против Сеиков, Англичане потеряли: 70 офицеров и 1,313 нижних чинов умерших от ран, и 244 офицера и 4,800 нижних чинов, подающих надежду на выздоровление. В числе убитых считается: 3 генераль-майора, 5 полковников и подполковников, 27 ротмистров и капитанов, 30 поручиков, 9 корнетов и прапорщиков и один полковой доктор. Потеря Сеиков составляет третью часть 60 тысячного их корпуса, перешедшаго р. Сутледж.

— Кроме вышесказанных известий с Ост-Индскою почтою, не получено ничего более важного. Войска в Синд приближаются к границам Пенджаба. В Синд вообще думают, что Афганы намереваются воспользоваться теперешними обстоятельствами, чтобы отнять у Сеиков Пенджаб.

— Город Лагор, столица Пенджаба, куда прибыли уже победоносныя английскія войска, и откуда победенными Сеикамъ предписываютъ условія мира, лежитъ надъ рѣкою Рови, въ 44½ английскихъ миляхъ отъ рѣки Сутледжа. Онъ имѣетъ 80,000 жителей, и обнесенъ худо вооруженною стѣною и широкимъ ровомъ. Улицы узкія, нечистыя, стѣны высокими, но не обширными каменными домами съ плоскими крышами; только прекрасная и отличающаяся превосходнымъ вкусомъ рѣзба, красуется на углахъ и балконахъ и пріятно поражаетъ глаза зрителей; рвы проведены по срединѣ невысокихъ улицъ, которыя по сему поводу, во время проливнаго дождя, почти непроходимы. На южной загородной сторонѣ представляются возвышенности, состоящія отчасти изъ развалинъ стараго Лагора, между коими расположены каравансераи, надгробныя памятники и мечети, коихъ считается 43. Дворецъ Магараджи (Короля), именующійся Гасури-Багскимъ (садовымъ дворомъ), лежитъ въ сѣверной сторонѣ города, онъ былъ некогда мѣстопробываніемъ Могольскихъ хановъ, и состоитъ изъ трехъ большихъ четырехъ угольныхъ дворовъ. Первый изъ нихъ, въ 500 шаговъ длиною, въ который ведутъ двой огромныя ворота со сводами, окруженъ зданіями также со сводами, а съ юга мечетью изъ краснаго песчаника, построенною Ауренгзебою; за симъ слѣдуетъ собственно Гасури Багъ, также окруженный, со сводами папертами, по срединѣ коего возвышается флигель изъ бѣлаго мрамора. Большія ворота ведутъ отсюда на третью площадь, собственно цитадель, гдѣ съ сѣвера красуется на возвышенности зимній дворецъ Магараджи.

miasta. Przeprowadzenie to odbyło się z wielką uroczystością. Maharadza razem z matką swoją siedział na jednym słoni i otoczony był dygnitarzami państwa swego. Dopiero 22. wojsko angielskie zajęło część cytadeli i pałacu, nie tykając bynajmniej tych części, które są zamieszkane przez Maharadzę i innych członków rodziny Rundžit Singa i jego następców. Tecz-Sing, który dowodził Seikami w bitwie pod Sobraon i dwa razy był w niej ranny, cofnął się do Amritsir, czekając tam biegu wypadków; później wszakże nadesłał akt poddania się swego. Toż samo zrobili poprzednio inni naczelnicy, a reszta wojska Seików, licząca jeszcze 30 000 ludzi, wydała swoje 40 dział Anglikom i czekała tylko na wypłatę żołdu, aby się rozjechać do domów. Jednakże, według ostatnich wiadomości z Lahory, z d. 1 marca, liczne bandy Seików krążą jeszcze w okolicy tamecznej, w liczbie około 20,000, których lekając się matka Maharadży, upraszała Anglików, aby zajęli cytadelę, co też i dopełnionem zostało.

— Wojsko angielskie miało rozpocząć odwrót z Lahory d. 10 marca; mocny jednak oddział wojska zostawiony będzie nad nowo-uzyskaną granicą, pod dowództwem Generała Napier, który d. 1 marca spodziewany był w Firozpur.

— Z ogólnego przeglądu rannych i zabitych w ostatniej wyprawie przeciw Seikom, okazuje się, że Anglicy stracili: 70 oficerów i 1,313 żołnierzy w zabitych, oraz mieli 244 oficerów i 4,800 żołnierzy rannych, którzy wszakże wyleczyć się mogą. Pomiędzy zabitymi oficerami znajduje się 3-ch Generał-Majorów, 5 półkowników i podpółkowników, 27 rotmistrzów i kapitanów, 39 poruczników, chorążych, oraz jednego lekarza półkowego. Strata Seików wynosi trzecią część 60-tysięcznego wojska, które przeszło Sutledż.

— Oprócz powyższych wiadomości poczta Indyjska nie ważniejszego nie przywozi. Wojska w Sindzie zbliżają się ku granicom Pendżabu. W Sindzie mniemano powszechnie, że Afganowie zamierzają korzystać z obecnych okoliczności, dla zabrania Seikom Peszaweru.

— Miasto Lahora, stolica Pendżabu, w której już stanęło zwyciężkie wojsko angielskie i pokonanym Seikom dyktuje warunki pokoju, leży nad rz. Rawi, w odległości od rz. Sutledż na 44½ mil angielskich. Ma 80,000 mieszkańców, blisko 8 mil obwodu, i otoczone jest dość słabym wałem i szeroką fossą. Ulice są wąskie, brudne, ścieśnione wysokimi ale nieobszernymi domami murywanymi, z płaskimi dachami; tylko nader gustowne i ozdobne rzeźby na rogach i balkonach mile wpadają w oko. Rynsztoki idą środkiem niebrukowanych ulic, które z tego powodu w czasie wielkiego deszczu są prawie nie do przebycia. W południowej stronie za miastem wznoszą się wzgórza, powstałe po części z ruin staréj Lahory, pomiędzy któremi leżą karawanseraje, grobowce i meczety, w liczbie 43. Pałac Maharadży zwany Hasury-Bagh (dziedziniec ogrodowy), leży w północnej stronie miasta, był niegdyś siedzibą Cesarzów Mogolskich, i składa się z trzech wielkich czworokątnych dziedzińców. Pierwszy, na 500 kroków długi, do którego wchodzi się przez dwie ogromne sklepione bramy, otoczony jest również sklepionymi budynkami, a od południa meczetem z czerwonego piaskowca, zbudowanym przez Aurengeba. Potem następuje właściwy Hasury-Bagh, także sklepionymi przysionkami otoczony, w środku którego stoi pawilon z białego marmuru. Wielką bramą wchodzi się potem do trzeciego dziedzińca, właściwej cytadeli, gdzie od strony północnej wznosi się na wzgórzu zimowy pałac Maharadży.